

УДК 615.8:338.483.13:392.72

Ірина Оленич

*канд. геогр.наук,
доцент кафедри туризму,
Львівський державний університет
фізичної культури
імені Івана Боберського*

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СПА В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

Зростання щоденного навантаження на здоров'я людини сприяли актуалізації потреби в спа-відпочинку. Обсяг ринку спа у багатьох країнах постійно зростає, та в структурі індустрії виокремлюють роль готельно-курортних спа.

Наявність спа в готелях рівня 4 чи 5 зірок вже є необхідним складником інфраструктури, таким як і ресторан чи лобі-бар, та не викликає сумнівів щодо його доцільності як елементу сервісу. Проте є принципова різниця між готелями двох типів: міськими (спа в місті) та заміськими (спа за містом). Спа в місті – це готельні послуги плюс додаткові оздоровчі процедури, спа за містом – послуги оздоровчого відпочинку плюс готельні послуги. У спа при готелях міського типу переважають експрес-догляди і процедури тривалістю 1,5–2 години для отримання швидкого косметичного та релаксаційного ефекту. Послуги спа в заміських готелях – переважно програми, які розраховані на більш тривале перебування гостей у спа-центрі. Обов'язковою частиною таких програм є лікарський контроль, та продукт пропонують у вигляді комплексних програм, що розписані на весь час перебування гостя.

Формуванню сучасних тенденцій розвитку спа в індустрії гостинності та визначенню їх місця у системі туристичної індустрії присвячено дослідження вчених: Д. Г. Решетникова, М. О. Рутинського, А. І. Усіної, О. О. Шаповалової, К. Г. Наумік-Гладкої та інших. Однак складність і багатоплановість досліджуваних питань, а також

відсутність системності і послідовності у визначенні проблем розвитку спа зумовлюють необхідність дослідження перспективи його розвитку.

Наявність спа-комплексу дає готелю низку важливих конкурентних переваг:

- лояльність гостей готелю;
- підвищення відсотка повторних візитів;
- залучення нових клієнтів, зокрема завдяки тому, що подарункові сертифікати спа добре продаються і забезпечують заповнюваність спа-комплексу до 50% новими клієнтами;
- при правильно розробленій концепції спа-комплекс допоможе готелю уникнути зниження прибутковості в міжсезонні, оскільки пропозицію можна переорієнтувати на місцевого клієнта;
- підвищення прибутковості готелю загалом (підвищення категорії, можливість збільшення вартості номера, підвищення відсотка завантаження номерного фонду).

Популярність спа-послуг серед відвідувачів у готелях постійно зростає. Результати дослідження BDO MG Hotels&Tourisme свідчать, що на вибір того чи іншого готелю у 65% туристів впливає наявність у ньому СПА.

Кожен готель намагається розробляти ексклюзивний продукт – власну «родзинку» і тим самим вигідно вирізнятися серед інших. Наприклад, на острові Муреа Французької Полінезії масажі роблять просто неба посеред тропічного саду з використанням олії щойно зірваних кокосів і бананів. У спа-ванни додають живі квіти, поєднуючи оздоровчий ефект гідро-, аромо- й кліматотерапії (іони морських солей та фітонциди).

Більшість спа-готелів схожі між собою, тому вони не можуть привернути увагу великої кількості туристів і є неконкурентоспроможними. Щоб зацікавити велику кількість споживачів необхідно розробити власну ідею та сформувану індивідуальну концепцію. Саме унікальність підприємства дасть змогу йому постійно користуватися попитом і займати провідні позиції в галузі.

Отже, для ефективного функціонування та розвитку спа-готелів необхідно приділяти увагу новим напрямкам та слідкувати за появою новітніх спа-технологій, підвищувати рівень сервісу та персоналу, урахувавши на успішні методики, та створювати унікальний продукт.

Таблиця

Інноваційні напрямки розвитку спа в індустрії гостинності

<i>Тип інновації</i>	<i>Мета</i>	<i>Зміст та приклади</i>
Технологічні (продуктові)	Удосконалення технологій дослідження стану організму людини	Біохакінг – це процес управління здоров'ям, який містить оптимізацію та моніторинг об'єктивних та суб'єктивних параметрів здоров'я
	Поєднання лікувально-оздоровчих процедур з природними ресурсами	Акусоотерапія, медитація на морському узбережжі, теренкури. Організація програм на відкритому повітрі в природних умовах
	Програми спрямовано на підвищення імунітету та подолання наслідків пандемії	Програми, які містять комплекс процедур, що спрямовані на боротьбу з постковідним синдромом
	Безконтактні лікувально-оздоровчі послуги	Кольоротерапія, кріотерапевтичні кімнати, соляні кімнати, гідромасажні-ванни та ін.
Інновації в організації процесу (процесні, організаційні)	Упровадження нових стандартів обслуговування	Введення спеціальних стандартів обслуговування із дотриманням санітарно-епідеміологічних норм (наприклад, як під час COVID-пандемії)
	Підвищення кваліфікації та навичок персоналу	Розвиток системи онлайн-курсів з нових програм та процедур для отримання нових навичок з урахуванням сучасних вимог до обслуговування
Маркетингові інновації	Реклама послуг через соціальні мережі	Facebook, Twitter, Instagram, TripAdvisor, YouTube
	Перехід до спеціалізованих оздоровчих програм з індивідуалізацією	Індивідуальні схеми лікування, програми детоксу, схуднення чи антивікові програми

Ключові слова: індустрія гостинності, СПА, готель, інновації.

Список використаних джерел

1. Інноваційні типи курортів [Електронний ресурс].– URL: http://pidruchniki.com/2015060965397/turizm/innovatsiyni_tipi_kurortiv
2. Медвідь І.М. Акусотерапія – перспективний напрям spa-індустрії сфери гостинності / І.М. Медвідь, О.Б. Шидловська, Т.І. Іщенко // Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів : тези доп. IV Всеукр. наук.-практ. конф., 14 квітня 2021 р.– Мукачево : РВВ МДУ, 2021.– С. 25–27.
3. Наумік-Гладка К. Г. Маркетингові та психологічні аспекти діяльності spa-індустрії при готельних комплексах. Modern Economics.– 2017.– № 4. С. 100–106.
4. Пересічна С. М. Тенденції розвитку СПА-індустрії в Україні / Пересічна С. М. // Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації : тези доп. VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., Київ, 9–10 квіт., 2020 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2020.– С. 50–53.
5. Сучасні тенденції розвитку spa-готелів України та визначення їх ролі у структурі spa-індустрії / І.А. Назаренко, О.О. Сімакова, О.А. Боднарук // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.– 2018.– № 1 (5).– С. 73–77.